

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sponsalia Et Matrimonium

Schmalzgrueber, Franz

Ingolstadii, 1726

§. II. De Cognatione Spirituali, orta ex Catechismo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75229](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75229)

S. II.

De Cognatione Spirituali, orta ex Catechismo

SUMMARIUM.

59. Catechismus quid?
 60. In Jure dicitur Pabulum sacrae fidei.
 61. Hodie Patrinus Baptismi est etiam Patrinus in Catechismo.
 62. Oritur ex eo Cognatio quaedam Spiritualis.
 63. Sed imperfecta, & impediens, non dirimens Matrimonium.

59 **Q**ueritur 1. Quid hic veniat nomine Catechismi? *u.* Catechismi nomine hic venit Instructio seu professio Fidei, quae ante collationem Baptismi praeforibus Ecclesiae super baptizando, vel istius nomine fieri consuevit etiam in hodierna Ecclesia, dum Sacerdos baptizans interrogat baptizatum, an Satanam renuntiet, an credat &c. & loco baptizati is, qui in Catechismo eundem tenet, ad singulas interrogationes respondet.

60 Catechismus iste *c. contracto s. b. tit.* intelligitur per Pabulum sacrae fidei; nam hac instructione durante, Sal benedictus ori baptizandi imponebatur, per quem significatur caelestis Sapientia, seu doctrina Christiana *can. sal. caelestis 65. de consecr. dist. 4.* & notat Gloss. marg. in *c. contracto cit. lit. A.* Pirhing *n. 4.* Schambog. *n. 12.*

61 Hodie is, qui baptizandum tenet in Baptismo, solet etiam esse Patrinus in Catechismo: in primis Ecclesiae Saeculis fuit ab hoc diversus, ut testis est Hyginus Papa, relatus *can. in Catechismo 100. dist. 4. cit.* ubi, *In Catechismo*, inquit, *Patrinus fieri potest, si necessitas cogit: non est tamen consuetudo Romana: sed per singulos singali suscipiunt.*

62 **Q**ueritur 2. An, & quibus casibus ex Catechismo oriatur Cognatio Spiritualis? *u.* ex Catechismo oritur Cognatio, sed imperfecta tantum, inter baptizatum, & eum, qui ipsum in Baptismo tenuit.

Dixi 1. Quod oriatur ex Catechismo Cognatio quaedam Spiritualis; nam ita sumitur ex *c. contracto s. b. tit. & c. per Catechismum 2. eod. in 6.* Ratio est, quia Catechismus est quaedam futuri Baptismi professio, ejusque initium, & est quaedam regeneratio imperfecta per fidem, quam pro infante proficitur ille, qui tenet eundem in Catechismo, ferè sicut Sponsalia sunt initium Matrimonij: & hinc sicut ex Sponsalibus oritur Impedimentum publicae honestatis, quae est affinitas quaedam imperfecta, ita etiam ex Catechismo merito oritur Cognatio Spiritualis imperfecta. Sanch. *l. 7. de Matr. D. 16. n. 2.*

64. Inter baptizatum, & eum, qui ipsum in Catechismo tenet.
 65. Impedimentum tamen istud per Tridentinum modo restrictum est.
 66. Et ita restrictum secundum aliquos adhuc manet.
 67. Sed melius tenetur negativa.
 68. Ex motu proprio Pij V. Declaratione Cardd. & consuetudine.

Dixi 2. Sed imperfecta tantum; quia Cognatio ista conjugium solum facit illicitum, non verò invalidum *c. contracto, & c. per Catechismum cit. S. Thom. in 4. dist. 42. q. 1. art. 2. Durand. ibid. q. 1. art. 2. n. 8. Sanch. n. 2. cit. Vivian. in c. s. b. tit. pr. Barbof. ibid. n. 2. Gonzal. n. 4. post med. Passerin. in c. 2. eod. in 6. n. 1. & 3. Zos. hie n. 13. Honor. n. 12. Pirhing. n. 24. not. 2. Schambog. n. 13. Wiestner n. 34. Neque obstat, quod *can. si quis 3. caus. 30. q. 4. & can. in Catechismo 100. de consecr. dist. 4.* haec tria, Baptismus, Confirmatio, & Catechismus equiparentur; equiparantur enim in eo, quod aliqua ex illis resultet Cognatio, non etiam, quod Cognatio illa eosdem habeat effectus; comparatio enim non fit in significatione univoca, & propria, sed tantum in inadæquata.*

Dixi 3. Inter baptizatum, & eum, qui ipsum in Catechismo tenet, ut habetur *c. cit.* Requiritur autem ad Cognationem hanc contrahendam, ut is Patrinus baptizandum, durante toto Catechismo teneat; & insuper ad Fidei interrogata respondeat, dum Sacerdos interrogat, an credat &c. Gloss. in *c. contracto cit. fin.* Veracrux *p. 1. specul. art. 22. dub. 4. concl. 2.* Palacios in *4. dist. 42. D. un. col. 31. fol. 918.* Sanch. *D. 10. cit. n. 3. & 4. cum alijs.* Parum autem interest, an Catechismus praecesserit Baptismum, an subsecutus eundem fuerit; nam Impedimentum hoc nuptiarum secundum multos DD. contrahit etiam ille, qui, ut hodie non raro fit, baptizatum in Catechismo tenet, quando, Baptismo ob necessitatem jam ante collato domi, Ceremoniae suppleantur in Ecclesia. Laym. *l. 5. tr. 10. p. 4. c. 15. n. 2.* Perez de Matr. *D. 23. sect. 3. n. 1.* Gonzal. in *c. 5. cit. n. 4. v. Catechismus enim*, Passerin. in *c. 2. eod. in 6. n. 4.*

65 **Q**ueritur 3. An Impedimentum hoc Catechismi hodie per Trid. *sess. 24. c. 2. de reform. Matr.* sublatum sit? Certum est, saltem restrictam esse Cognationem, ex illo ortam, ad gradum primum, ad quem eo Decreto Tridentini contracta est Cognatio ex
 N n 3 Bap-

Baptismo orta, ut pluribus alijs *cit.* notat Sanch. l. 7. de Matr. D. 10. n. 10. Neque obstat, quòd Catechismi in eo Decreto nulla fiat mentio; nam sufficit Cognationem ex Baptismo ortam ita restrictam esse. Ostenditur ex generali principio; nam quando duo sic se habent, ut alterum sit mensura, & alterum res mensa, Lex corrigens, vel limitans mensuram, censetur pariter corrigere, & limitare rem mensam, si eadem ratio in utrisque militet, ut exemplis adductis probant Domin. in c. 1. n. 9. fall. 5. de tempor. ordin. in 6. & ibi Franc. n. 8. limit. 9. atqui Cognatio Baptismi mensura est ejus, quæ oritur ex Catechismo, & licet ista non æquæ, ac illa dirimat Matrimonium, tamen quoad vim impediendi sunt pares. ergo &c.

66 Difficultas est, an Impedimentum Catechismi sit omnino sublatum per Decretum Trid. *cit.* Ant. Cuchus l. 5. *Infl. major. tit. 12. n. 17.* Angles florib. p. 1. de Matr. q. 11. de Imped. Ordin. art. 2. pr. Tolet. l. 7. Summ. c. 14. fin. Lud. Lop. p. 2. *Instruct. de Matr. c. 46. Imped. 4. § c. 51. col. 3. pr. Palacios in 4. dist. 42. D. un. col. 29. § 30. fol. 927.* Barth. à Ledesm. de Matr. dub. 46. edit. 1. Perez D. 23. sect. 3. n. 4. Rebell. l. 3. de obl. Just. q. 18. n. 21. volunt Impedimentum istud, quatenus restrictum ad primum illius gradum, adhuc manere. *Moventur* ferè unica, sed non levi ratione, quia Decretum hoc Tridentini est Juris antiqui correctorium; ac proinde cum expressè non auferat hanc Cognationem, ad illam extendi non debet, sed tanquam casus omissus relinqui debet sub dispositione Juris communis. *Conf.* In Decreto illo solum agitur de Matrimonijs, contra Ecclesiæ prohibitionem ignoranter contractis, in quibus vel non sine magno peccato perseveratur, vel ea non sine magno scandalo dissolvuntur. atqui tale non est Matrimonium, in initum cum Impedimento Catechismi, hoc ipso, quòd valeat, & sine peccato in eodem perseveretur. ergo &c.

Sed dicendum, per *cit.* Tridentini

67 Decretum Impedimentum Cognationis Spi-

ritualis, ortæ ex Catechismo, fuisse omnino sublatum. Ita præter alios præcipui nominis DD. defendunt Henriq. l. 2. de Baptism. c. 15. n. 4. & l. 12. de Matr. c. 2. n. 1. Sanch. l. 7. de Matr. D. 10. n. 12. Gutier. c. 24. n. 6. Pont. l. 6. c. 11. n. 3. Vivian. in c. 5. h. tit. § bodie, Gonzal. *ibid.* n. 4. fin. Barbof. n. 3. Wagnereck in Exeg. Passerin. in c. 2. eod. in 6. n. 7. Vallens. *hic* n. 7. Zoel. n. 14. Honor. n. 12. Pirhing n. 25. Schambog. n. 19. Wiefner n. 36. Reifensuel n. 3. qui propterea Parochos monent, ut in libro, quo Patrimonios describunt, expriment, an in ipso Baptismo, vel Catechismo intervenerint, quòd aliàs non constet, an contraxerint Impedimentum Matrimoniale. Ratio responsionis est, quia Trid. in Decreto *cit.* Impedimentum Cognationis Spiritualis, ortum ex Baptismo, stabilivit solum inter baptizantem, & ex Sacro Fonte levantem ex una, & inter baptizatum, & hujus parentes ex altera parte, cætera verò Cognationis Spiritualis Impedimenta omnino sustulit, ut patet ex verbis Tridentini, quæ Cognationem Spiritualem generaliter complectuntur. igitur sublatum per illud Decretum etiam est Impedimentum Cognationis Spiritualis, ortæ ex Catechismo.

Conf. Ex Motu proprio S. Pij V. ex 68 Declaratione Cardd. Trid. Interp. & ex consuetudine, quæ Juris dubij optima interpretis est; nam hac saltem Impedimentum Catechismi abolitum esse penitus testis est ex Adversarijs Perez l. *cit.* n. 6. Quare si nunc alius, à Patro Baptismi distinctus, levet baptizandum ex Catechismo, licitè, & validè contrahi inter eos Matrimonium poterit.

Neque obstat Argumentum contrarium cum sua *Confirmatione*; quia in Decreto illo satis clarè derogatum est Juri antiquo, dum ibi Concilium generaliter exclusit Impedimentum Cognationis Spiritualis inter personas alias, quàm memoratas in eo Decreto.